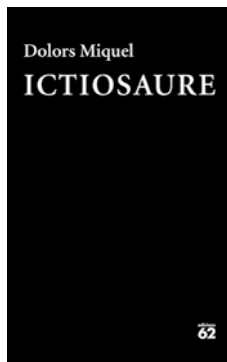

literatura
XAVIER ALIAGA

Amb 'Ictiosaure', Dolors Miquel (Lleida, 1960), una de les veus poètiques rellevants en llengua catalana, suma una nova fita en una trajectòria poètica ja ben servida d'encerts. Construït sobre tres itineraris, "Roses", "Cor" i "Ossos", es tracta d'un poemari poderós, fruit d'un procés d'escriptura que s'endevina llarg i dolorós. Que, tot just per això, interpel·la (i de quina manera) el lector.

Colpejar les roses, glaçar el cor, flairar els ossos

Ictiosaure
DOLORS MIQUEL

Colofó de Perejaume

Edicions 62
Barcelona, 2019
.Poesia, 64 pàgines.

Després de la publicació d'un llibre tan ben rebut com *El guant de plàstic rosa* (Edicions 62, 2016, Premi Ausiàs March de Gandia), Dolors Miquel Abellà va agrupar en un volum, *Heavy Mikel* (Fonoll de Juneda, 2018), un centenar de poemes escrits en diferents moments vitals. Un exercici de recapitulació i recuperació —alguns textos eren inèdits— escaient. Enrere quedava la llum incòmoda dels focus. Emergia la poesia.

Heavy Mikel no contenia tots els versos guardats al calaix. Hi havia també un llibre que s'anava fent al llarg del temps, *Ictiosaure*, poemari amb nom de criatura prehistòrica. Títol també d'un dels poemes més codificats i significatius que parla de l'aspiració (impossible) de submergir el taüt matern en un fangar i esperar "que la vida, el sol, assequi aquell terreny i ma mare —les seves proves— es petrifiquin".

En parlar d'*El guant de plàstic rosa*, un llibre sobre la mort, l'autora reconeixia petjades existencials, una reacció a la incomoditat sobre el procés d'envellir, però es tractava d'una construcció coral. *Ictiosaure*, per contra, sembla respirar l'oxigen de les vivències pròpies. A falta de datacions cronològiques, moltes de les composicions incorporen localitzadors

geogràfics: un carrer, un bar, una clínica de Lleida, alguns indrets de Barcelona, una braseria de París, un camí d'Altafulla... Indicadors de vivències, no de llocs d'escriptura.

El primer bloc, "Roses" convoca records llunyanos: un edifici abandonat, una jove parella que la mira amb molt d'amor "i sento que els necessito", la invocació al "petit germà meu sobre el teu llit de mort". Fragments sobre els quals destaca "La realitat": "S'hi sentia la mandíbula humida de la nit fent petar closques d'anous, com si fossin armaris de núvia plens de boira, i els trossets llenyosos que queien els donaven als avis". Un món incompreensible "amb totes les petjades de l'univers tremolant-me a la sola".

En "Roses" la poeta ens remou en parlar de nou dels germans morts, quan convoca la imatge d'un d'ells, "bellíssim en el seu taüt blanc envoltat de roses". "Un dia se'm trencarà el cor de tant colpejar-lo contra les roses", resumeix. Els besavis emigrats, "amb els ulls encesos per la visió MÍSTICA d'una vida millor", les dones "de la meua família família" (la reiteració és volguda), "laurades, semades, adobades, posseïdes" o els territoris de la memòria a Lleida, tanquen aquest bloc de composicions de factura i intensitat desiguals.

teatre

Francesc Foguet parla de la hipocresia de l'escriptor progre arran d'Una història real'

cinema

Esteve Plantada analitza 'Doctor Sleep', dirigida per Mike Flanagan

televisió

Toni de la Torre ens acostarà a 'The morning show', protagonitzada per Jennifer Aniston

Dolors Miquel

CRISTINA CALDERER

deia que” o “Finisterre” ens ajuden a copsar l'esquelet simbòlic, el fil conductor que se'ns suggereix en una cita inicial de Mercè Rodoreda, extreta (no és casual) de *La mort i la primavera*.

“I jo tinc por de sentir com surt la vida, ocell espantat, des del meu pit”, escriu precisament sobre la mort, com una prolongació temàtica del llibre precedent. I tanca amb “Ja no escric per a les ànimes humanes”, possibles indicadors d'una fatiga de lletra de la qual parlava fa temps en una entrevista, abans de traure *Ictiosaure*.

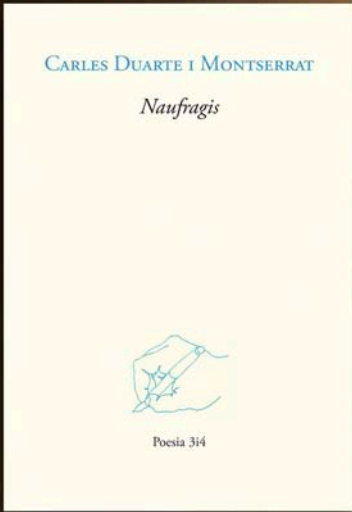
Un cansament d'escriure voldríem que efímer: llibres com aquest, capaços d'interpel·lar-nos, són pertinents i necessaris.

@xavialiaga

Més compacte és el salt al buit de “Cor”, un descarnat bloc de poemes que s'inaugura amb el preparatori “Mudesa” (“Tornàvem cap a l'abisme estel·lar, a la deriva, muts, parlàvem muts. No dèiem, no dèiem”) i s'endinsa sense ancoratge de seguretat en el drama dels maltractaments. Versos directes, punyents, un viatge “Al cor del maltractador” (títol d'un dels poemes), a les ferides i els desarmants processos mentals de la víctima. “Llegia Wittgenstein quan em va començar a pegar”, comença el text. “L'animal mata i el dolor és intestí, el dolor és un laberint intern”, acaba.

Abans de recuperar l'alè, “Marit”, un text devastador, ens acaba de glaçar el cor: “Ara Déu s'aixeca del sofà. Hi ha estat assegut mentre em violava. Era de nit”, arrenca aquesta prosa poètica sobre la brutalitat patriarcal. “Tot és raríssim i fosc. Ja no hi ha límits”, diu per cloure el viatge a l'horror.

En el bloc “Ossos”, que comença amb l'esmentat “Ictiosaure”, hi predominen el vessant simbòlic (“Jo voldria ser un bosc prehistòric, ple d'animals extints, un bosc d'infantesa”) i els versos encriptats (“Ronda un poema ferit pels entorns de la casa dels silencis”), hem de localitzar com arqueòlegs inexperts els ossos amagats entre els estrats. Però poemes com “Pare

NAUFRAGIS
de CARLES DUARTE

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual en www.tresi quatre.cat